

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PÖYTÄKIRJA

VN/5468/2020

1/3

25.11.2021

KAUPAN TOIMIALAN TULEVAISUUSSELONTEON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 5/2021

Aika: 16.11.2021 klo 14.02-15.32

Paikka: Teams -kokous

Osallistujat: Ilona Lundström, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)
Mika Tuuliainen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Mari Kiviniemi, Kaupan Liitto ry
Johanna Sipola, Keskuskauppakamari
Sami Karhu, Osuustoimintakeskus Pellervo ry
Jaana Ylitalo, Palvelualojen ammattiliitto PAM (Annika Rönni-Sällisen tilalla)
Juha Ruotsalainen, Perheyrittäjien Liitto ry
Kari Luoto, Päivittäistavarakauppa PTY ry
Marica Twerin, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry
Lauri Muranen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Markku Uitto, Teknisen Kaupan Liitto ry
Heli Tammivuori, Elintarviketeollisuusliitto ry
Veli-Matti Syrjänen, liikenne- ja viestintäministeriö (Sini Wirenin tilalla)
Pekka Sandholm, maa- ja metsätalousministeriö (Minna-Mari Kailan tilalla)
Antti T. Leinonen, oikeusministeriö
Petri Haltia, opetus- ja kulttuuriministeriö
Mari Pajula, sosiaali- ja terveysministeriö
Ilkka Harju, valtiovarainministeriö (Markku Stenborgin tilalla)
Anna-Leena Seppälä, ympäristöministeriö
Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Eeva Vahtera, työ- ja elinkeinoministeriö
Natalia Härkin, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)

Osallistuu erikseen kutsuttuna:

Anne Pesola, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Elina Rydman, sisäministeriö

Poissa:

Tuulia Hakola-Uusitalo, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Pertti Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto ry

Asialista:

1. Kokouksen avaaminen ja paikalla olevien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.02 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen. Todettiin, että sihteeristö toteaa kokouksessa paikalla olevat pöytäkirjaan.

2. Asialistan hyväksyminen

Etukäteen lähetetty kokouksen asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen 4/2021 pöytäkirjan hyväksyminen

STM esitti viime kokouksen pöytäkirja muutoksen asiakohtaan 7 siten, että STM ei voi hyväksyä sellaisenaan selonteon sisältöjä.

Hyväksyttiin etukäteen lähetetty viime kokouksen pöytäkirjaluonnos edellä mainitulla muutoksella.

4. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus

Ohjausryhmän puheenjohtaja Ilona Lundström kävi läpi ajankohtaiskatsauksessa koronan rahoituskatsauksen todeten muun muassa, että ns. kustannustuki 5:sta on annettu hallituksen esitys ja, että tapahtumatakuun on voimassa 7.12.2021 asti. Viennin edistäminen on lähtenyt käyntiin Team Finland –matkoilla. Toimet maailmalla ovat olleet markkinoita avaavia ja toiveena, että Suomi etenee myös tähän suuntaan.

5. Kaupan toimialan tulevaisuusselonteon –hankkeen tilannekatsaus

Natalia Härkin kertoi, että selonteon hankkeen etenevän hyvin. Selonteon sisältöluonnokset on työstetty laajasti osallistaen myös eri työmenetelmin, luonnoksia on käsitelty selonteon työryhmissä sekä viimeisimpänä työstettiin erityisesti kehittämissuhteita syyskuun työpajassa. Eri työvaiheiden jälkeen luonnosta on jatkotyöstetty. Lisäksi selonteon luonnokseen on valmisteltu uusina osa-alueina kaupan visio ja skenaario kaupan alalle 2032 sekä kaupan tilannekuva. Seuraavana työvaiheena on avoimen kirjallisen kuulemisen toteuttaminen.

Yhteisessä keskustelussa nousi esille kaupan erityiskysymyksissä erityisesti alkoholin lainsäädännön tarkastelua koskeva uusi, parlamentaarista seurantaryhmästä tullut esitys sekä kaavoituksen kehittämissuhteissa MRL –uudistus.

6. Kaupan alan visio ja skenaario vuodelle 2032 kaupan tulevaisuusselonteossa

Härkin kertoi, että selonteon hankkeessa on valmisteltu kaupan alalle visio ja skenaariot vuosille 2032. Vision valmistelun pohjana on Ernst & Young Oy:n asiantuntijapalvelu ja skenaarion pohjana Lasse Mitrosen ja Elina Närväsen kaupan alan asiantuntia-artikkelin skenaariot. Näitä on jatkotyöstetty TEM:n asiantuntijatyönä sekä syyskuun työpajassa.

Vision tulokulmat ovat: ekosysteeminen työ, kaupan alan uudistumista tukeva toimintaympäristö, kaupan toimialan vetovoima ja pitovoima sekä vastuullisuus. Härkin esitteli myös työssä laaditut skenaariot: ekosysteemisesti uudistunut kansainvälisesti kilpailukykyinen kauppa, kilpailukyvyn menettänyt kauppa ja kilpailuhaitan menettänyt kauppa.

Yhteisessä keskustelussa nousi esille koronan vaikutukset toimialan kehitykseen skenaariotyössä sekä laajemman kansainvälisen vertailun tekeminen. Todettiin, että nyt toteutettua laajempaan valmisteluun ei ole mahdollisuutta. Mahdolliset jatkotyöstämisen kommentit pyydettiin työryhmältä viimeistään 23.11.2021 s-postitse: natalia.harkin@gov.fi.

7. Kaupan tulevaisuusselonteon luonnos

Härkin kävi läpi selonteon valmistelun kiteytetysti ja totesi, että selonteon luonnokseen on valmistunut kuusi sisältöaluetta, 41 kehittämissuhteusta kolmelle painopistealueelle sekä kaupan alan toimintaympäristön kuvaus sekä visio ja skenaariot vuodelle 2032.

Yhteisessä keskustelussa nousi esille kaupan erityiskysymysten alkoholi, lääke, rahapeli ja kaavoitus, joiden vastuuministeriöt esittivät kirjausten tarkastelua yleisemmäksi tai osuuk-sien poistoja. Elinkeinoelämältä nousi kannatusta nyt esitettyihin kirjauksiin sekä muutamia täsmennysehdotuksia. Mahdolliset jatkotyöstämisen kommentit pyydettiin ohjausryhmältä vii-meistään 23.11.2021 s-postitse: natalia.harkin@gov.fi.

Todettiin, että selonteko on kokonaisuus, joka tarkastelee toimialaa myös tulevalle kahdelle hallituskaudelle, yli ministerirajojen. Valmistelussa on otettu huomioon erilaiset näkökulmat, niitä yhteensovittaen parhaalla mahdollisella tavalla ja otteella. Selonteon valmistelu jatkuu lausuntokierroksen jälkeen myös erilaisissa käsittelyissä.

8. Kaupan tulevaisuusselonteon julkinen kirjallinen kuuleminen

Kirjallinen kuuleminen toteutetaan kaikille avoimena, Lausuntopalvelu.fi –järjestelmässä. Lausuntoaika on 4-6 viikkoa, jonka jälkeen selontekoa jatkotyöstetään lausuntopalaute huomioiden. Selonteko on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2022.

9. Muut asiat

Kaupan tulevaisuusselonteon seminaari pidetään 13.12.2021 Säätytalolla, läsnätilaisuutena. Kutsu ja ilmoittautuminen tilaisuuteen tulee lähiaikoina.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.32.